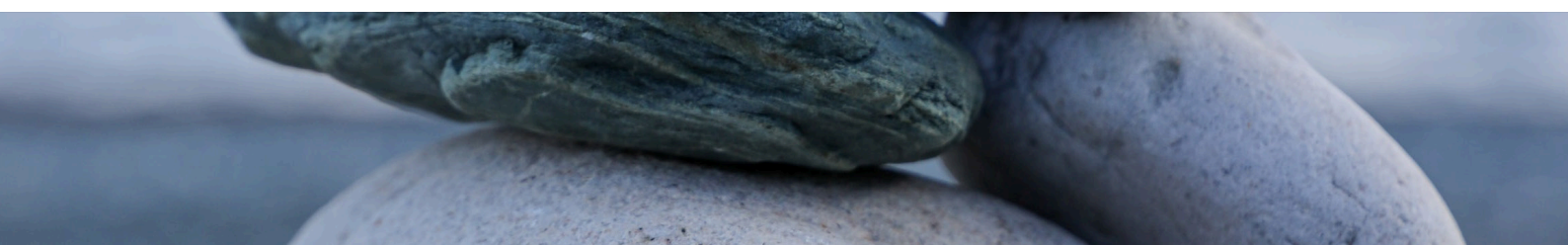

NASJONALE HANDLINGSPLANER OG STRATEGIER FOR BÆREKRAFTSMÅLENE

GODE EKSEMPLER FRA ARBEIDET MED
BÆREKRAFTSMÅLENE I ANDRE LAND

Forum for
utvikling og miljø

Handlingsplaner og strategier for bærekraftig utvikling – hvordan jobber landene med bærekraftsmålene?

I 2015 satte verdens land seg 17 mål for bærekraftig utvikling og vedtok Agenda 2030, en transformativ agenda for en bedre verden. Koordineringen og utviklingen av Agenda 2030 på nasjonalt plan har vært ujevn. Kun 44 prosent av alle medlemsland i FN har en nasjonal koordineringsmekanisme for sitt arbeid med Agenda 2030, ifølge FN-rapporten «Working Together: Integration, institutions and the Sustainable Development Goals».¹

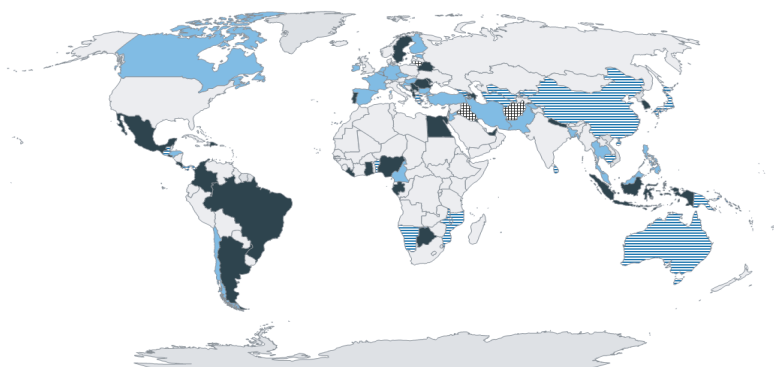
Rapporten framhever fire sentrale trender basert på landenes egen rapportering til FN på bærekraftsmålene:

- Nesten alle land som har rapportert har etablert en form for nasjonal koordineringsinstans for bærekraftsmålene. Noen slike instanser ble kun opprettet for å rapportere i form av en Voluntary National Review (VNR) under FNs høynivåforum for bærekraftsmålene (HLPF). De midlertidige instansene resulterte i rapporter med lite substans.
- Noen land har delegert alt ansvar for koordinering av arbeidet med bærekraftig utvikling til et fagdepartement med «focal points» i andre departement, men uten en klar nasjonal strategi. Deres rapporter har mer substans, men viser mangler ved arbeidet.
- Noen land har en helhetlig nasjonal bærekraftstrategi basert på Agenda 2030, men har et uklart politisk ansvarsforhold til gjennomføring og oppfølging. Disse landene har mer substans i sin rapportering enn de landene som bare har en strategi for bærekraftsmålene for de ulike fagdepartementene.
- Land som har en helhetlig nasjonal bærekraftstrategi og en sterk nasjonal koordinering (ved presidentens eller statsministerens kontor), og en funksjonell konsultativ multistakeholder-mekanisme, har mer substans i sin rapportering enn land som bare har en helhetlig nasjonal strategi for Agenda 2030.

Landenes egen rapportering kan gi et inntrykk av at det går framover med arbeidet for å gjøre verden bedre og mer bærekraftig. Samtidig får man også et inntrykk av at alle land har en god involveringsmekanisme og at sivilsamfunnet spiller en viktig rolle i alle land. Men gjennomgangen viser at substansiell framgang i arbeidet med bærekraftsmålene krever en helhetlig nasjonal strategi eller handlingsplan for bærekraftsmålene, sterk nasjonal koordinering og god involvering av viktige aktører.

I denne briefen framheves seks land som på forskjellige måter har gått foran som gode eksempler på hvordan land kan jobbe med bærekraftsmålene. Dette er seks veldig forskjellige land som alle har gjort seg interessante erfaringer i arbeidet med Agenda 2030 som Norge kan lære av. Tyskland har lang erfaring med å jobbe strukturert og helhetlig med bærekraftig utvikling. Finland har klart å skape langvarig politisk engasjement og eierskap til bærekraftsmålene på høyeste nivå, samt inkludere sivilsamfunn på en meningsfull måte i arbeidet. Estlands erfaringer framhever betydningen av sentral koordinering, bred involvering, og tilgjengelig statistikk. Erfaringene fra Sør-Afrika viser at engasjement og eierskap fra regjeringen er viktig, men at langsiktig arbeid med bærekraftsmålene er vanskelig uten reell involvering av andre viktige aktører. Bosnia-Herzegovina er et eksempel på viktigheten av både lokalt og europeisk engasjement. Sivilsamfunn i Colombia har gått foran i arbeidet med bærekraftsmålene og viser hvordan land kan involvere lokalbefolkningen i arbeidet med målene på en god måte.

■ No NCSD found (110) ■ Existing NCSD but role in SDG implementation unclear (18)
 ■ New NCSD created specifically for the SDGs (34) ■ Pre-existing NCSD, involved in SDG implementation (28)
 ■ NCSD reportedly in the process of being established (4)

Kart over nasjonale råd for bærekraftig utvikling (NCSD) fra FN-rapporten *Working Together: Integration, institutions and the Sustainable Development Goals, World Public Sector Report 2018*.

Agenda 2030: Erklæringen Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development inneholder FNs 17 bærekraftsmål og er et rammeverk for internasjonalt samarbeid for bærekraftig utvikling.

Koordinering på globalt nivå:

FN: 193 medlemsland.

110 har ingen nasjonal koordinering av politikk for bærekraftig utvikling.

46 nasjonale råd for bærekraftig utvikling har eksistert siden 1992.

Av de 46 hadde 28 politikk direkte knyttet til bærekraftsmålene.

24 nye råd har blitt etablert siden 2015, og fire er i en etableringsfase.

Kun 44 prosent av FNs medlemsland har en koordineringsmekanisme for bærekraftig utvikling.

Voluntary National Review (VNR):

Dette er en prosess hvor landene gjennomgår og presenterer framgangen i arbeidet med bærekraftsmålene. Målet med VNR-ene er å gi et innblikk i landenes arbeid med å implementere målene, og akselerere framgangen gjennom å dele erfaringer, identifisere gap og gode eksempler på hva som fungerer, samt bygge partnerskap.

FNs høynivåforum for bærekraftsmålene (HLPF):

Møtes årlig i New York i juli. Høynivåforumet er en arena for politisk lederskap og anbefalinger for bærekraftig utvikling. Det følger også opp og gjennomgår landenes innsats for å skape bærekraftig utvikling, gjennom VNRene.

Landene som framheves i denne briefen: Tyskland, Finland, Estland, Sør-Afrika, Bosnia-Herzegovina og Colombia.

TYSKLAND

Tidlig ute med en plan og tydelige strukturer

Tyskland er langt framme i arbeidet med bærekraftig utvikling. I Tyskland har man en helhetlig nasjonal strategi og en sterk nasjonal koordinering. Tysklands første nasjonale strategi for bærekraftig utvikling ble utarbeidet allerede i 2002, og ikke lenge etter etablerte den tyske regjeringen «Det nasjonale råd for bærekraftig utvikling.»² Dette rådet er uavhengig av både regjering og sivilsamfunn, men er fullfinansiert av det offentlige og har rikelig med finansielle og menneskelige ressurser. Styret i rådet representerer samtlige samfunnsaktører og har direkte kontakt inn mot Forbundskansleren. I Tyskland ligger koordineringsansvaret for arbeidet med bærekraftig utvikling hos Forbundskansleren. Ministeren med ansvar for de tyske delstatene har det daglige politiske ansvaret for koordineringen av arbeidet.

Regelmessige og kritiske gjennomganger styrker arbeidet

Den nasjonale strategien oppdateres regelmessig. Hvert tredje til hvert femte år oppnevner det nasjonale rådet for bærekraftig utvikling en internasjonal gruppe av uavhengige eksperter for å gjøre en totalgjennomgang av strategien. Den siste helhetlige gjennomgangen ble gjort i 2018. Gruppens rapport inneholdt til sammen nesten 70 anbefalinger, hvor størstedelen ble inkorporert i en versjon av strategien som ble publisert i januar 2019.³ Siden 2002 har det vært gjennomført tre kritiske gjennomganger av den tyske strategien. Strategien oppdateres også årlig med tilleggsdokumenter, og et nytt tilleggsdokument er på trappene i 2020.

Inkludering og engasjement for arbeidet

Det holdes to store konferanser hvert år om gjennomføringen av strategien, en i regi av rådet for bærekraftig utvikling, og en i regi av det sentrale regjeringskontoret. Deltakerne her er ikke-statlige organisasjoner samt representanter for næringslivet. Ministre og embetsverket er også aktive deltakere. Det holdes også en stor årlig bærekraftfestival der det blant annet deles ut priser til ulike organisasjoner, bedrifter, kommuner og byer som utmerker seg ved sitt bærekraftsarbeid. Sivilsamfunnet er sterkt engasjert, det samme er academia.

Strategiens innhold og påvirkning på lovverket

Den tyske nasjonale strategien har en tydelig og klar referanse til «the Nine Planetary Boundaries». Strategien bygger i utstrakt grad på Agenda 2030 og de 17 bærekraftsmålene.⁴ Strategien har resultert i 12 såkalte «management rules» som alle statlige institusjoner må følge. Som konsekvens av disse kan ingen ny lov vedtas i Tyskland uten at den har en tydelig referanse til bærekraft.

Hva kan Norge lære av Tyskland

- Det er avgjørende at koordineringen ligger på et så høyt politisk plan som mulig. I Tyskland ligger koordineringsansvaret hos Forbundskansleren.
- Det er viktig med en helhetlig strategi som ser samtlige bærekraftsmål i sammenheng og respekterer planetens tålegrenser.
- Arbeidet med bærekraftsmålene styrkes av et uavhengig råd for bærekraftig utvikling som representerer alle viktige aktører i samfunnet og som har rikelig med ressurser, fullfinansiert av det offentlige. Dette rådet fungerer som en involveringsmekanisme for ikke-statlige aktører.
- Regelmessige og uavhengige gjennomganger av den nasjonale strategien sikrer en kritisk gjennomgang av arbeidet for bærekraftsmålene.
- Klare regler for implementeringen av strategien fører til reell påvirkning av det nasjonale lovverket i tråd med Agenda 2030.

FINLAND

Regjeringen engasjerer seg for bærekraft

Den nåværende regjeringen i Finland har et sterkt engasjement for bærekraft og har laget et bærekraftsprogram som er å finne på presidentens hjemmeside.⁵ Den finske regjeringens motto framhever engasjementet for bærekraftig utvikling: «A prosperous Finland with global responsibility for sustainability and the carrying capacity of nature.»⁶

Nasjonal strategi med vekt på handling

Finland reviderte sin nasjonale strategi i 2013, og har nå en bærekraftsstrategi tuftet på Agenda 2030 som kalles «The Finland we want in 2050». Strategien inneholder en politisk handlingserklæring og fokuserer på åtte utvalgte mål. Regjeringen skriver blant annet i erklæringen at den vil støtte beslutningstaking som respekterer naturen, samt at den vil støtte tiltak som reverserer tapet av naturmangfold og bidrar til å bevare havet. Målene i strategien utdypes med konkrete detaljer – tydelig tuftet på Agenda 2030 og samfunnets plikt til å skape bærekraftig utvikling. Regjeringen leverte Finlands andre nasjonale strategi til parlamentet i oktober 2020.

Presidenten involverer seg

Finland har en nasjonalkommisjon for bærekraftig utvikling.⁷ Medlemmene kommer fra regjeringen, embetsverket, privat sektor og sivilsamfunnet. Kommunene er også godt representert. Kommisjonen har regelmessige møter og møtene ledes av presidenten selv. Den første nasjonale kommisjonen ble oppnevnt i 1994, som en direkte følge av Rio-konferansen i 1992, og har med ett unntak blitt ledet av Finlands president.⁸ Regjeringen leder et prosjekt hvor man søker å utvikle nye måter å rapportere på, hvor de blant annet har utviklet nasjonale indikatorer. Finland har også utviklet et program der organisasjoner og individer kan registrere sine frivillige tiltak for å bidra til å utvikle et bærekraftig samfunn.¹⁰

Rapporteringen involverer sivilsamfunnet

Finland har levert kvalitativt gode VNR-er i 2016 og 2020, der også involveringsmekanisme for ikke-statlige aktører er nevnt. Det positive med denne mekanismen er at den i stor grad er designet av sivilsamfunnet selv. Involveringsgraden av sivilsamfunnet, og dermed også eierskapet, er høyt i Finland.¹¹

Hva kan Norge lære av Finland?

- Det er avgjørende at koordineringen ligger på et så høyt politisk plan som mulig. I Finland ligger koordineringsansvaret hos Finlands president.
- Engasjement, eierskap og visjoner på høyeste nivå bidrar til fortgang i arbeidet med bærekraftsmålene.
- Det er viktig med innovasjon i rapporteringen og utvikling av nasjonale indikatorer for å måle framgangen i arbeidet med bærekraftsmålene.
- Meningsfull involvering av sivilsamfunnet forbedrer lands egen rapportering på arbeidet med bærekraftsmålene.

Statsministeren styrer arbeidet

I likhet med Tyskland og Finland, har Estland en strategi hvor ansvaret for bærekraftig utvikling ligger i det som kalles det sentrale regjeringskansleriet (statsministerens sekretariat), og koordineres og styres fra statsministerens kontor. Det er et eget kontor i kansleriet som fungerer som sekretariat for bærekraftsstrategien.

Samtlige bærekraftsmål representert i kommisjonen

Estland opprettet The Estonian Commission for Sustainable Development i 1996. Oppgavene til kommisjonen er av rådgivende art, og sørger for at ikke-statlige organisasjoner som representerer ulike fagområder er med. Målet er at samtlige bærekraftsmål er representert gjennom organisasjonsmedlemskapet. I tillegg finnes det en intradepartemental koordineringsmekanisme for bærekraftsspørsmål som også har ikke-statlige organisasjoner som arbeidende representanter.

Budsjettene er sentrale for strategien

Estland har hatt et nasjonalt engasjement på regjeringnivå med planer og arbeid med bærekraft siden 1990-tallet. Estland utviklet sin første nasjonale strategi i 2005. Klart inspirert av Agenda 21 fikk strategien navnet «Sustainable Estonia 21». Denne er fortsatt gyldig, men har blitt oppgradert og modernisert med innhold fra Agenda 2030, med eksplisitt referanse til bærekraftsmålene. Estland har hele 18 mål, ettersom de har valgt å ta med estisk språk og kultur som et eget mål.

I Estlands modell er budsjettene sentrale for gjennomføringen av strategien. Det har blitt sett på som en stor utfordring å lage budsjetter som kan svare til prinsippet om langsiktig planlegging. I 2018 vedtok parlamentet at Estland trengte en komplementerende strategi som gikk ut over 2030 og hadde en sterk forankring i folks oppfatning av hva bærekraftig utvikling betydde for dem. Regjeringen satte av nok ressurser til å utvikle denne strategien, som nå heter «Estonia 2035».

Bred inkludering og visuell formidling

Arbeidet med å utvikle den nye strategien ble gjort av regjeringkansleriet i samarbeid med Finansdepartementet. Koordinert fra statsministerens kontor, men med samtlige departementer som aktive bidragsytere, ble 25 ikke-statlige organisasjoner også involvert. Kommunene, akademien og privatsektor var også aktive i utviklingsfasen av strategien. Det foregikk også en kampanje for å få innspill fra enkeltpersoner. Over 14 000 aktive respondenter kom med innspill under utviklingsfasen av strategien. Parlamentet var også involvert fra begynnelsen av. Til å begynne med var engasjementet fra de folkevalgte relativt liten, men involveringen fra parlamentets side vokste med tiden.

Departementene satte så sammen en ekspertgruppe bestående av ikke-statlige aktører og formulerte hvilke hovedmål man ville fokusere på i strategien. Man hadde også jurister med i ekspertgruppen ettersom

Hva kan Norge lære av Estland

- At statsministerens kontor har det overordnede ansvaret for arbeidet med bærekraftsmålene styrker den nasjonale koordineringen.
- Det er nyttig å tenke interdepartementalt og inkludere ikke-statlige organisasjoner i den nasjonale koordineringen av arbeidet med bærekraftsmålene.
- Budsjettene er sentrale i gjennomføringen av en nasjonal strategi og det er nødvendig å sikre langsiktig planlegging og finansiering.
- Bred inkludering av ulike aktører i arbeidet med en nasjonal strategi skaper politisk engasjement.
- Det er mulig å lage visuelle framstillinger av statistikk på bærekraftsmålene som er interaktiv, ærlig og lettforståelig.

“Sannhetens tre” er et initiativ i Estland for å gjøre statistikk levende for folk, slik at både resultater og utfordringer i arbeidet med bærekraftig utvikling tydeliggjøres. Statistikkkontoret i Estland har utviklet et interaktivt verktøy der informasjon blir lagt ut regelmessig slik befolkningen lett kan følge med på hvordan landet gjør det på ulike områder. Utforsk treet her: <https://tamm.stat.ee/?lang=en>

rettighetsspørsmål og innspill for å styrke demokratiet ble viktig. Det ble enighet om fem strategiske mål, i tillegg til de 17 bærekraftsmålene i Agenda 2030.

Estlands myndigheter har et nært samarbeid med landets statistikkontor. De har prioritert å gjøre statistikk levende for folk, slik at både resultater og utfordringer i arbeidet med bærekraftig utvikling tydeliggjøres. Statistikkontoret har utviklet et interaktivt verktøy der informasjon blir lagt ut regelmessig i noe som kalles sannhetens tre.

SØR-AFRIKA

Engasjement skapte forventninger

I 2002 var Sør-Afrika vertsland for FNs andre store miljøkonferanse, the World Summit on Sustainable Development. Resultatet var den såkalte Johannesburg Plan of Implementation, som skulle ta utfordringene og aktivitetene fra Rio og Agenda 21 i 1992 videre. Daværende president, Tabo Mbeki, var sterkt engasjert i prosessen og skapte interesse og forventninger til Sør-Afrika på bærekraftsområdet.

Strategi og konsultasjon av ikke-statlige aktører

Sør-Afrika vedtok sin første nasjonale strategi for bærekraftig utvikling i 2008. Strategien ble komplementert med en handlingsplan som ble utviklet parallelt.

Sør-Afrika har i dag en nasjonal plan der bærekraftsmålene og andre elementer fra Agenda 2030 er integrert. Et plandepartement har opprettet en nasjonal kommisjon som også arbeider med monitorering og evaluering, og som har gjennomført en konsultasjonsprosess der de forsøkte å danne seg et bilde av hvordan ikke-statlige aktører forholdt seg til deler av nasjonalplanen.

Hva kan Norge lære av Sør-Afrika

- Engasjement og eierskap fra høyeste nivå er sentralt for å skape interesse og forventninger for arbeidet både nasjonalt og internasjonalt.
- Meningsfull involvering av sivilsamfunn er utfordrende så lenge ikke sivilsamfunnet selv deltar i utformingen av involveringsprosessen.
- Det gir ikke nødvendigvis en god bærekraftstrategi å forsøke å tilpasse en nasjonal utviklingsplan til en plan basert på bærekraftsagendaen.

Jobber med involveringsmekanisme

Sør-Afrikas nasjonale koordineringsenhet for Agenda 2030 styres av departementet for planlegging, monitorering og evaluering. Det er meningen at deltakerne i koordineringsenheten skal speile samfunnet som helhet, fra presidenten til grasrota.

Sør-Afrika har ikke en organisasjon eller en institusjon med en god involveringsmekanisme for ikke-statlige aktører og representanter for sivilsamfunnet. Det er imidlertid tatt et initiativ for å få etablert en slik mekanisme og flere sivilsamfunnsaktører er i gang med å utvikle forslag til en slik institusjon. Intensjonen er å gjøre denne mekanismen til en varig enhet som kan spille sammen med den nasjonale koordineringsenheten. Kritiske røster fra Sør-Afrikas sivilsamfunn har uttrykt at den nasjonale koordineringsenheten som er i arbeid, er mer symbolsk enn reell, og dette speiler også deltakelsen i kommisjonen, særlig når det gjelder sivilsamfunn.

Til tross for at koronapandemien har rammet Sør-Afrika hardt, pågår arbeidet for å utvikle og etablere en ny nasjonal organisasjon med en tydelig involveringsmekanisme.

BOSNIA-HERZEGOVINA

Utfordringer for implementeringen

Bosnia-Herzegovina har 160 ulike departementer og 145 kommuner. Integreringen av Agenda 2030 i disse institusjonene har startet, men det vil ta lang tid for landet å skape institusjonelt eierskap på alle plan til Agenda 2030 og bærekraftsmålene, ifølge landets VNR fra 2019. En annen utfordring for implementeringen av Agenda 2030 er at agendaen i utgangspunktet ble møtt med skepsis både fra regjeringens side og fra ikke-statlige aktører. Dette gjaldt også den offisielle administrasjonen på nasjonalt og lokalt plan, samt næringslivet. Agendaen ble sett på som nok et krav som ikke gir landet noen fordeler.

Enkelte byer går foran

I 2018 begynte et bevisst arbeid for å tilpasse Agenda 2030 og bærekraftsmålene til kommuner og byer. Byen Bijeljina har kommet svært langt i dette arbeidet og kan framheves som eksempel til etterfølgelse. Byen har i stor grad klart å integrere Agenda 2030 og bærekraftsmålene i både byadministrasjonen, næringslivet og i sivilsamfunnet. Bærekraftsmålene er nå en integrert del av byens utviklingsplan, og det arbeides for å utvikle relevante indikatorer innen denne planen skal revideres.

Hva kan Norge lære av Bosnia-Herzegovina?

- Byene og lokalt engasjement er viktig i arbeidet med å gjennomføre Agenda 2030.
- Partnerskap og samarbeid mellom sivilsamfunn, myndigheter og næringsliv skaper konkrete resultater på lokalt nivå.
- Europeisk samarbeid fremmer arbeidet for bærekraftsmålene.

Dedikert organisasjon tar ansvar på lokalt nivå

Arbeidet med bærekraftsmålene i Bijeljina ble initiert av en engasjert gruppe med enkeltmennesker i byen som gikk sammen og etablerte organisasjonen Center for Promotion of Sustainable Development (CePSuD). CePSuD har vært en drivkraft i det lokale arbeidet for Agenda 2030.

CePSuD er et samarbeid mellom ulike sivilsamfunnsorganisasjoner, byadministrasjonen og næringslivet. Myndighetene viste i første omgang lite engasjement for bærekraft og Agenda 2030, så CePSuD jobbet for å vekke interessen gjennom seminarer, workshops, opplæring og lobby-arbeid. Arbeidet gav resultater, blant annet i form av et lokalt program for partnerskap for Agenda 2030 og systemer for å utvikle gjensidig støtte, både ressursmessig og i form av utviklingsutvikling. CePSuD har også utdannet en stor gruppe «trainers» som i egen kapasitet jobber med opplæring i Agenda 2030. Man har laget en manual ¹² «Agenda 2030 in my municipality». Arbeidet i Bijeljina har fått bred omtale i Bosnia-Herzegovinas VNR.

Nasjonal koordinering

Bosnia-Herzegovina er i gang med en rekke vurderinger og utredninger som skal resultere i en nasjonal plan. Der vil man legge stor vekt på å utvikle relevante indikatorer. Det står likevel ingenting i VNRen som tyder på at det vil bli etablert en nasjonal koordineringsinstans med en involveringsmekanisme som vil bringe de ulike aktørene inn i et meningsfylt samarbeid for Agenda 2030 på nasjonalt plan. EUs engasjement for Agenda 2030 har imidlertid ført til at myndigheter, sivilsamfunnet og privat sektor har blitt mer engasjert i arbeidet med bærekraftig utvikling. Mye av det offisielle arbeidet med Agenda 2030 er finansiert med støtte fra Tyskland, gjennom ulike overføringsmekanismer som Tyskland har utviklet.

Minkende engasjement for bærekraftig utvikling i regjeringen

Paula Caballero, daværende direktør i det colombianske utenriksdepartementet, foreslo og introduserte konseptet for bærekraftsmålene i 2011. Colombia var også aktiv under kommisjonen for bærekraftig utvikling fram til 2013.

I ettertid har regjeringsskifte ført til endrede politiske prioriteringer, og landets engasjement for miljø, utvikling og sivilsamfunn har minket, selv om Colombia fortsatt framstår som et aktivt land med hensyn til bærekraft i Sør-Amerika.

Arbeidet med nasjonal strategi

Colombia har en nasjonal strategi for bærekraftig utvikling utviklet av det nasjonale plandepartementet. Strategien ble sendt på høring i 2017, hvor sivilsamfunnet og næringslivet ble bedt om å komme med innspill og kommentarer.

Sivilsamfunnet foreslo å ha regionale, fysiske møter med lokalbefolkningen som en del av innspillprosessen, kombinert med en konferanse for å involvere bedrifter, academia og sivilsamfunnet. Departementet med ansvar for strategien mente imidlertid at involveringsmekanismen de hadde utviklet for ikke-statlige organisasjoner var nok. En mekanisme for å evaluere utfordringer ved strategien ble utviklet av departementet i samarbeid med andre aktører etter press fra de ikke-statlige organisasjonene, inklusiv en del bedrifter. Evalueringen resulterte i et dokument som viser til hvordan arbeidet med Agenda 2030 utvikler seg i Colombia, men det har vært manglende oppfølging av dokumentet.

Sivilsamfunnet arbeider

I fravær av engasjement fra regjeringen, har sivilsamfunnet i Colombia spilt en viktig rolle i arbeidet med Agenda 2030. Organisasjonen Antioquia Sostenible ble etablert i 2016 og har siden arbeidet med agendaen. Organisasjonen har utviklet en multidimensjonal involveringsmekanisme – et styresett som går ut på at alle organisasjonstyper i samfunnet skal være involvert – lokale myndigheter, privat sektor, academia, skoleverket, kirken og ulike sivilsamfunnsorganisasjoner. Antioquia Sostenible samarbeider tett med FNs utviklingsprogram (UNDP), som spiller en viktig rolle som samarbeidspartner – både for å gi økonomisk støtte og politisk støtte og beskyttelse. Det siste er spesielt viktig i land hvor ulike grupper i samfunnet ikke respekterer sivilsamfunnet, og hvor det kan være direkte farlig å engasjere seg i dette arbeidet.

Utvikling av indikatorer med lokal relevans

Antioquia Sostenible utviklet en visjon og strategi for provinsen Antioquia i 2016. Denne prosessen inkluderte over 600 personer, og mer enn 60 organisasjoner ble koblet på. Basert på den felles visjonen utviklet organisasjonen en større informasjons- og opplæringsstrategi, samtidig som de studerte indikatorer som var relevante for prioriterte bærekraftsmål. Det ble lagt stor vekt på at folk forsto indikatorene, hva de betydde, og hva de kunne brukes til. Lokal relevans ble lagt til. Ansatte på det nasjonale statistikkontoret i hovedstaden som hadde uttrykt en personlig interesse for Agenda 2030 ble involvert, og ettersom initiativet begynte å produsere konkrete resultater kom også personer fra delstatsguvernørens kontorer på banen. Initiativet økte antallet indikatorer fra 64 til 73 indikatorer som hadde relevans og inspirerte til eierskap. Antioquia Sostenible fortsetter å jobbe for å gjøre bærekraftsmålene relevante for lokalbefolkningen og sørge for at deres behov og ønsker blir en del av bærekraftsarbeidet.

Hva kan Norge lære av Colombia?

- Det er viktig med langvarige politiske forpliktelser fra regjeringshold for Agenda 2030.
- Sivilsamfunnet kan spille en sentral rolle i arbeidet med å forankre strategi- og visjonsprosesser i lokalbefolkningen.
- Sivilsamfunnet kan spille en sentral rolle i arbeidet med å utvikle indikatorer med nasjonal og lokal relevans, samt skape eierskap til bærekraftsmålene i befolkningen.

Noter

1. United Nations, 2018, Working Together: Integration, institutions and the Sustainable Development Goals, World Public Sector Report 2018, Division for Public Administration and Development Management, Department of Economic and Social Affairs, (DPADM). Lenke: <https://publicadministration.un.org/publications/content/PDFs/World%20Public%20Sector%20Report2018.pdf>
2. Les mer om Tysklands nasjonale råd for bærekraftig utvikling: <https://www.nachhaltigkeitsrat.de/en/>
3. German Council for Sustainable Development, 2018: The 2018 Peer Review on the German Sustainability Strategy. Lenke: https://www.nachhaltigkeitsrat.de/wp-content/uploads/2018/05/2018_Peer_Review_of_German_Sustainability_Strategy_BITV.pdf
4. The Federal Government of Germany, 2016: German Sustainable Development Strategy. Lenke: <https://www.bundesregierung.de/resource/blob/997532/188836/7d1716e5d5576bec62c9d16ca908e80e/2017-06-20-nachhaltigkeit-neuauflage-engl-data.pdf?download=1>
5. Finish Government, 2019: "Inclusive and competent Finland – a socially, economically and ecologically sustainable society: Programme of Prime Minister Sanna Marin's Government 2019". Lenke: <https://valtioneuvosto.fi/en/marin/government-programme>
6. Les mer om Finlands arbeid med bærekraftig utvikling: <https://kestavakehitys.fi/en/frontpage>
7. Les mer om Finlands nasjonalkommisjon for bærekraftig utvikling: <https://kestavakehitys.fi/en/commission/composition>
8. Les mer om Finlands nasjonalkommisjon for bærekraftig utvikling sin tilnærming til sitt arbeid: <https://kestavakehitys.fi/en/sustainable-development/approaches>
9. Les mer om monitorering i Finland: <https://kestavakehitys.fi/en/information-on-monitoring>
10. Les mer om Finlands program for organisasjoners og individers frivillige tiltak for å bidra til å utvikle et bærekraftig samfunn: <https://kestavakehitys.fi/en/commitment2050/commitments>
11. Prime Minister's Office, 2020: Voluntary National Review 2020: Finland: Report on the Implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development. Lenke: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162268/VNK_2020_8_Voluntary_National_Review_Finland.pdf?sequence=4&isAllowed=y
12. GIZ Regional Project on Social Rights for Vulnerable Groups, 2019: Agenda 2030 in my municipality: a handbook for practitioners for localising the Sustainable Development Goals. Lenke: http://www.nalas.eu/News/SDGs_Handbook

Norge skal i 2021 få en nasjonal handlingsplan for bærekraftsmålene. I det kontinuerlige arbeidet med å utvikle og revidere den norske handlingsplanen har vi mye å lære av erfaringer fra andre land. Tyskland fikk for eksempel sin første nasjonale strategi for bærekraftig utvikling allerede i 2002.

Forum for utvikling og miljø (Forum) er et nettverk av 50 norske sivilsamfunnsorganisasjoner. Synspunkt og konklusjoner i denne publikasjonen er ikke nødvendigvis sammenfallende med synet til alle medlemsorganisasjonene i ForUM.

Skrevet av: Jan-Gustav Strandenæs på vegne av Forum.

Innholdet i publikasjonen er basert på landenes rapportering på bærekraftsmålene til FN og intervjuer med eksperter, forskere, og representanter fra sivilsamfunn og myndighetene i de ulike landene.

Publikasjonen er utgitt med støtte fra Norad
Oktober 2020

Design: 07 Media AS

Forsidebilde: Unsplash

Forum for utvikling og miljø (Forum)
Storgata 11, 0155 Oslo

Forumfor@forumfor.no
Twitter: ForumNorway
Instagram: Forumforutviklingogmiljø
www.forumfor.no